

Fjármálaráðgjafi
20.3.09

Alþingi
Erindi nr. P 136/1419
komudagur 20.3.2009

**Tillögur að breytingum
á frumvarpi til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt, með síðari
breytingum, sbr. þingskjal 618- 366. mál.**

1. brtt.

2. gr. frumvarpsins orðast svo:

Eftirfarandi breytingar verða á 28. gr. laganna:

a. Á eftir orðinu „eignaauki“ í 3. tölul. kemur: eða aukning ráðstöfunar tekna.

b. Við 3. tölul. bætist nýr málslíður svohljóðandi: Hið sama á við um eftirgefnar skuldir sem mælt er fyrir um í nauðasamningi um greiðsluaðlögun skv. X. kafla a í lögum um gjaldprotaskipti o.fl. nr. 21/1991, með áorðnum breytingum eða á annan fullnægjandi hátt sannað að eignir eru ekki til fyrir að uppfylltum skilyrðum samkvæmt reglugerð, sem fjármálaráðherra setur um hlutlægt mat á forsendum eftirgjafar, skilyrði þess að eftirgjöf teljist ekki til tekna, upplýsingagjöf skv. 92. gr. o.fl.

Athugasemdir við breytingartillöguna

Gildandi ákvæði 3. tölul. 28. gr. á upphaf sitt að rekja til ársins 1935 og hafa verið sett í samræmi við aldarhátt þess tíma. Orðalagi ákvæðisins var síðan breytt með lögum nr. 40/1978. Ákvæði þetta hefur reynst nokkuð torskilið við núverandi aðstæður, þar sem skuldir heimilanna hafa farið verulega fram úr eignum og því vart unnt að tala um eignaauka, þótt lánadrottinn hafi gefið eitthvað eftir af kröfum sínum. Því er lagt til að ákvæðið verði gert skýrara, þannig að ljóst sé við hvaða aðstæður beri ekki að telja niðurfellingu skulda til skattskyldra tekna, þ.e. að skattskylda eftirgjafar sé ekki látin velta á því að eftirgjöfin hafi í för með sér eignaauka sé ákvæðið skýrt samkvæmt orðanna hljóðan.

Skattfrelsi tekna við niðurfellingu skulda hefur verið bundið við formbundna gerninga s.s. gjaldprot og síðar vægari úrræði eins og nauðasamninga. Á þeim grundvelli hefur verið aukið við að hið sama taki til greiðsluaðlögunar. Þetta eru formbundnir opinberir gerningar með atbeina og undir eftirliti dómstóla, þannig að ljóst er að lánadrottinn verði ekki sviftir eignum sínum með einhliða geðþóttagerningum, þar sem niðurfelling skulda byggir á efnislegum forsendum. Komið hefur fram að þessi leið þyki full formbundin og svifasein við þær aðstæður, sem nú ríkja í þjóðfélaginu. Ljóst er aftur á móti að hlutlægar reglur samsvarandi þeirri formbundnu meðferð, sem gerð er krafa um varðandi skattfrelsi eftirgefnna skulda, verði ekki settar með mismunandi efnisreglum og framkvæmdar með ólíkum hætti af hverjum skuldareiganda fyrir sig. Lagt er því til að fjármálaráðuneytinu verði að lögum veitt heimild til að setja reglur til samræmingar á matsferli skuldaeftirgjafar, þannig að uppfyllt séu skilyrði undanþágu eftirgjafar skulda frá skattskyldu tekna. Jafnframt verði áréttað að skattyfirvöldum verði heimilt að kalla eftir þessum upplýsingum samtímis innköllun launaupplýsinga o.fl.